

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-90/2024. számú ügyben,
rendőrségi panasz eljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-352/2024.)

Érintett szerv: Készenléti Rendőrség

2024.

Az eljárás megindítása

(3. sz. alatti lakos), mint törvényes képviselő fia, d(z. sz. alatti lakos, a továbbiakban: panaszos) nevében sérelmezte, hogy 2024. június 9-én, hajnali egy óra körül a panaszossal szemben a rendőrök megalázó és bántalmazó módon intézkedtek.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. §-ának (1) bekezdése f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosa a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszáságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény [a továbbiakban: Szabs. tv.];
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat];
- A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet [a továbbiakban: KRESZ].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A rendelkezésre álló információk szerint az alábbi tényállás állapítható meg.

1. 2024. július 10-én, 1 óra körüli időben, a Készenléti Rendőrség beosztottjai Cs. N. r. zls., H. I. r. zls., T. A. r. zls., valamint D. Z. Á. r. őrm. intézkedés alá vontak két személyt, amely során Cs. N. r. zls. arra lett figyelmes, hogy a panaszos az úttesten bizonytalan mozgással sétál tőle kb. 5 m-re, az üzemanyagtöltő-állomás irányába.

A rendőrségi adatszolgáltatás szerint, mivel a panaszos olyan helyen gyalogolt az úttesten, ahol a gyalogosforgalom számára járda is elérhető volt, magatartásával megszegte a KRESZ 21. §-

ának (1) bekezdését, ezért – a panaszos testi épségének és a közlekedés biztonságának védelme érdekében – Cs. N. r. zls. a panaszost a szürke színű szolgálati gépjármű irányába hívta, majd az Rtv. 20. §-ában foglaltaknak megfelelően rendőri intézkedést kezdeményezett.

2. Cs. N. r. zls. felszólítására, a panaszos átadta személyazonosító igazolványát, majd D. Z. Á. r. őrm. a TIR Mobil eszközön történő ellenőrzést követően megállapította, hogy a panaszos a Körözési Nyilvántartó Rendszerben nem szerepelt. Mindeközben a panaszos – H. I. r. tzls. jelentése szerint arrogáns stílusban – nemtetszését fejezte ki, hogy az igazoltatás miatt nem tud az üzemanyagtöltő-állomáson folyadékot venni, ezért fel fogja hívni az édesanyját. Ezzel együtt panasztételi szándékát a helyszínen nem közölte. Ezt követően Cs. N. r. zls. felhívta a panaszos figyelmét arra, hogy a továbbiakban ne az úttesten közlekedjen, majd tájékoztatta az Rtv. 92. §-a szerinti panasztételi lehetőségeire. Az intézkedés ezzel véget ért.

3. A panaszos állításával szemben, a rendelkezésre álló parancsnoki kivizsgálás és rendőri jelentések alapján a Készenléti Rendőrség rendőrei „tisztelettudóan, egy átlagos rendőri intézkedés során alkalmazandó nexust alkalmazva kommunikáltak, magázódó formulát használva, sértő-támadó-lekezelő kifejezést nem használtak”.

A panaszos által előadott bántalmazásra, szidalmazásra a panaszos édesanyjának – a Hívásfogadó Központ segélyhívó telefonszámára történő – bejelentésén kívül egyéb információ nem merült fel. Az intézkedő rendőrök egybehangzóan úgy jelentettek, hogy az igazoltatáson és felvilágosítás-adáson kívül más intézkedés nem történt, kényszerítő eszközt nem alkalmaztak, sőt fizikai kontaktusra sem került sor. Ezzel együtt a bántalmazásra vonatkozó bejelentésre tekintettel a Készenléti Rendőrség megküldte a rendelkezésre álló iratokat a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező ügyészségnek.

A hangnemre és bánásmódra vonatkozó sérelmek tekintetben nem áll rendelkezésre olyan kép- vagy hangfelvétel, ami segítené tisztázni a körülményeket.

4. A panasz szerint a rendőrök nem engedték telefonálni és nem engedték inni a panaszost. A rendőri jelentések szerint ugyanakkor a panaszos csupán jelezte, hogy azért nem tud innivalót venni magának, mivel feltartják, ezért fel fogja hívni az édesanyját; mindeközben az intézkedés – ezáltal a panaszos feltartóztatása – mindössze kb. 2-3 percet vett igénybe. Olyan információ nem merült fel, amely arra utalna, hogy megtiltották volna a panaszos számára, hogy igyon, illetve telefonáljon.

A Hívásfogadó Központ hangfelvétele alapján megállapítást nyert, hogy az üzemanyagtöltő-állomáson 1 óra 11 perckor a panaszos már kifizette az általa vásárolt terméket, feltehetőleg az innivalót. Az eredetileg intézkedés alá vont – majd előállított – két fővel szemben végrehajtott intézkedéssel összefüggésben az intézkedő rendőrök 1 óra 18 perckor már elhagyták a helyszínt. Előzőek alapján megállapítható, hogy a panaszossal szembeni rendőri intézkedés valóban nem tarthatott tovább néhány percnél.

A vizsgálat megállapításai

1. A rendelkezésre álló információk szerint a panaszos szabálysértést követett el, így a rendőröket – az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése, valamint a Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése alapján – intézkedési kötelezettség terhelte. Erre, valamint az intézkedés időtartamára és eredményére figyelemmel megállapítható, hogy az intézkedésre kellő jogalap birtokában, az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdése szerinti szükségesség és arányosság mércéjének

megfelelően, jogszerűen került sor. *Ennek megfelelően úgy foglaltam állást, hogy e tekintetben visszásság nem történt.*

2. A rendelkezésre álló információk alapján nem tisztázható, hogy a panaszos kérte-e az intézkedés során, hogy ihasson, vagy csak szóvá tette, hogy feltartják; mint ahogy sem, hogy kívánt-e telefonálni a helyszínen, vagy csak jelezte, hogy később telefonálni fog. Az azonban megállapítható, hogy az intézkedés pusztán néhány percet vett igénybe, a panaszos pedig közvetlenül az intézkedést követően már tudott vásárolni az érintett benzinkúton. Ennek megfelelően, még ha meg is tiltották a panaszos számára, hogy az intézkedés során igyon vagy telefonáljon, *mindez önmagában nem volt alkalmas alapjogsérelem okozására.*

3. Az intézkedő rendőrök hangneme, valamint a bántalmazás vonatkozásában nem áll rendelkezésre elegendő információ a tényállás – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben való – tisztázásához, *így az e körbe tartozó sérelmek tekintetében nem állt módomban állást foglalni.*

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzőm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a jelentést és a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos